

fra Loven kan blive nægtet Mange, for hvem det ogsaa er ubilligt og haardt. Det er Bilskaarlighedens Gøbet, vi her igjen komme ind paa; hvad der i hvert givet Tilfælde er ubilligt og haardt, veed Ministeren ikke uden igennem Dyrighedens Erklæringer, og de gaar ofte ud fra ganske andre Hensyn end dem, der burde være de ledende. Der kan fremsættes Meget til Anbefaling for en Ansøger, som ikke burde fremsættes, og paa den anden Side kan det, der virkelig er ubilligt og haardt, blive gjort til Ingenting. Jeg maa derfor anbefale, at man stemmer for at udelade Bestemmelserne om Bevillingsmyndigheden af Loven.

Mourad: Den Bevillingsmyndighed, som er foreslaaet i selve Lovudkastet, gaar vist nok meget for vidt, da den giver en ganske uindskrænket Bemyndigelse til Ministeren til at undtage fra Lovens almindelige og specielle Bestemmelser, hvad han vil. Det kan vistnok ikke anses for hensigtsmæssigt at give en Lov med en heel Deel Bestemmelser og saa sige, at Indenrigsministeren kan undtage fra den, hvad og hvem han vil. Forsaavidt man har paaberaabt sig, at Bevillingsmyndigheden hidtil har gjort Meget for Næringsfriheden, saa vil jeg ønske, at man vilde anstille det Tankeexperiment: om man ikke troer, naar der slet ikke var givet nogen Bevilling, at Næringsreformen var bleven ført igennem for mange Aar siden. Det er Bevillingsmyndigheden, der har stødte Reformen tilbage. — Jeg vil ikke nægte, at jeg troer, at man maatte slet ingen Bevillingsmyndighed behøvede og at der kunde raades Bod paa de enkelte skrigende Tilfælde ved en Speciallov. Paa den anden Side kan man jo ikke nægte, at der stæer en overordentlig stor Indskrænkning gjennem denne Lov i Bevillingsmyndigheden; det er kun med Hensyn til visse enkelte Bestemmelser, hvis det Underændringsforslag, som jeg har taget Deel i, vedtages, at Bevillingsmyndigheden vil blive opretholdt, og det vil dog kun være midlertidigt; thi det tør man vel antage, at man ikke tænker sig Afstandsbestemmelserne som evigtvarende, men som noget Forbigaaende, som vil høie op efter nogle Aars Forløb, og jeg kan derfor ikke finde, at det,

naar Bevillingen indskrænkes til det i Underændringsforslagene Foreslaaede, skulde have noget Betænkeligt. Jeg troer ikke paa, at Alt, hvad der stæer ad Bevillingsveien, er uretfærdigt; jeg troer, man meget snarere maa gaar ud fra, at der tages et skønsonomt Hensyn til de særlige Forhold, og at der ved Bevillingerne udrettes ikke lidet Godt og Gavnligt. Jeg maa derfor meget tilraade, at man gaar ind paa, hvad der er foreslaaet til § 97 som en Overgang. Den hele Lov forkynder sig som en Overgangslø, og derfor maa ogsaa de Bestemmelser om Bevillingsmyndigheden, der opretholdes, være forbigaaende.

Grundtvig: I Henseende til § 98 om de Fremmedes Privilegier skal jeg dog bede Udvalget, med Haab om Bønhørelse, til 3die Behandling at stille et Forslag, hvorefter enten den sidste meget støvende og igrunden uforstaaelige Sætning aldeles udgaaer, eller at den forandres saaledes, at Meningen dog ikke bliver, hvad der vilde være den eneste Mening, der kunde lægges i omtalte Sætning; thi dette maatte blive, at skøndt de Fremmedes Privilegier ved den første Sætning i § 98 ophæves, saa skulde de dog ved sidste Sætning paany sættes i Kraft for Overgangstiden.

Mourad: Maatte jeg blot tilføie et Par Bemærkninger, som jeg overfaae? I en Henseende har Udvalget opretholdt Bevillingsmyndigheden, uagtet det var dets Ønske ogsaa at have den i dette Tilfælde. Det er med Hensyn til Krohold og Brændeviinshandel paa Landet.

Det var kun ligeoverfor Ministerens bestemte Erklæring, at han ikke kunde gaar ind paa en Forandring i denne Henseende, at man opgav sin Tanke om at have Bevillingsmyndigheden i saa Henseende. Det blev i Udvalget bragt under Forhandling, om ikke disse Bevillinger til særlig Næringsdrift paa Landet burde sættes til Auction, saaledes at de Børdier, de have, bleve solgte; den ærede Indenrigsminister lovede, at han vilde tage dette Forhold under omhyggelig Overveielse, men han ansaae det for ønskeligt, at det blev gjort til Gjenstand for et særligt Lovforslag.